

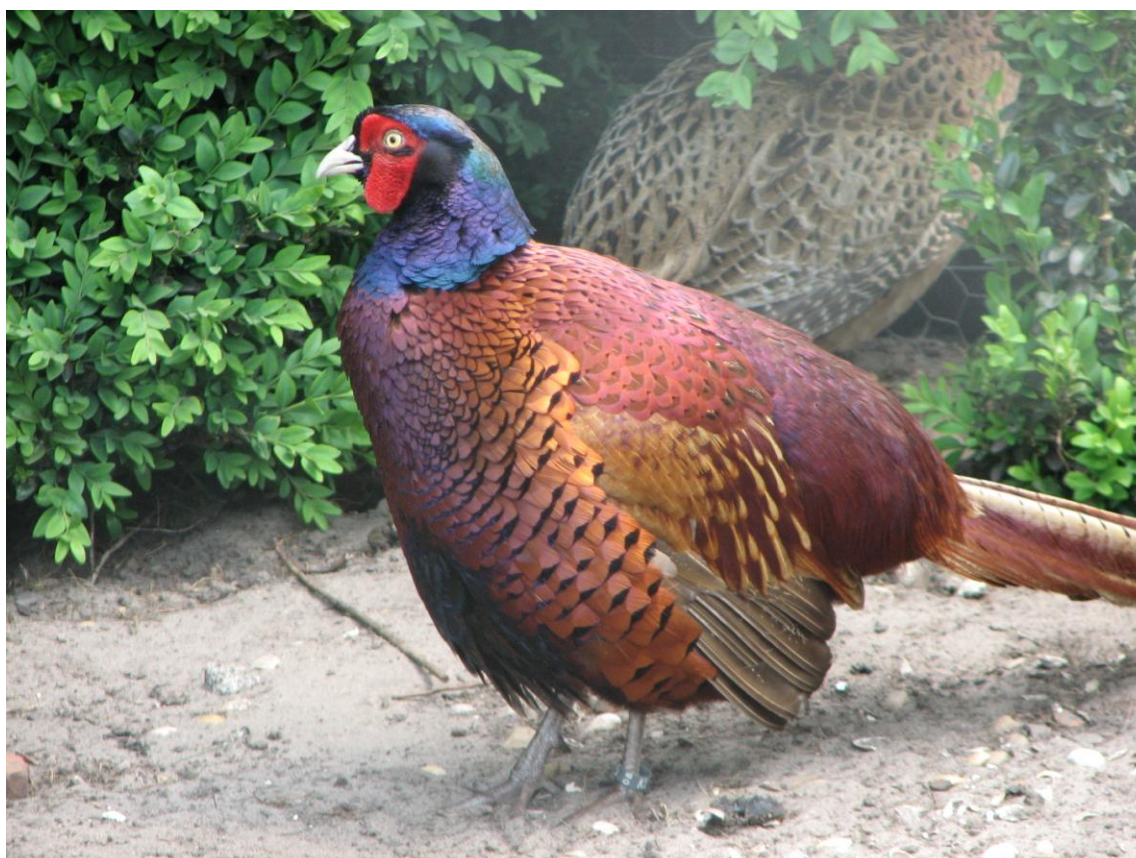
WPA Benelux

Nieuws 2012/3

WPA – Nieuwsbrief 3 – 2012

Blz. 2	Van het bestuur
Blz. 3	Nieuwsflitsen
Blz. 4	Drie dagen Schotland
Blz. 8	Op bezoek bij Peter Reinders
Blz. 10	Werkgroepen
Blz. 11	Lidmaatschap en agenda
Blz. 12	Fazantendag

Zuid-Kaukasische Edelfazant

(Phasianus colchicus colchicus)

Foto Paulo Raeymaekers bij Peter Reinders

Colofon

Voorzitter

Ludo Pinceel

Secretaris

Paulo Raeymaekers

Penningmeester

Teun van de Braak

Leden

Dr. Serafino Di Cristofaro

Frédéric Verstappen

Ivan Roels

Dirk Callebaut

Jaak Janssen

Coördinator studbook

Ivan Roels

Website

www.wpa-benelux.info

E-mail

info@wpa-benelux.info

Hoofdredacteur Nieuwsbrief

Ludo Pinceel

Leden European

Conservation Breeding Group

Ludo Pinceel

Paulo Raeymaekers

Frédéric Verstappen

Internationale contacten

Steven Vansteenkiste

Veterinaire aspecten

Loi Burger

Ereleden

Han Assink postuum

Dieter Arnolds postuum

Madelon Willemsen

Postadres secretariaat

Paulo Raeymaekers

Lage weg 37c

2470 Retie

België

Raad van Advies

R. van Bockstaele

Prof. Dr. G.M. Dorrestein

Ir. R. Holsheimer

Drs.Ir. P.P. van der Lugt

Drs. Ing. Ronald Wezeman

Uitgave

De Nieuwsbrief WPA wordt 4 maal per jaar uitgegeven onder verantwoordelijkheid van de WPA-Benelux

Van het bestuur

En zo is de zomer, of wat daarvoor dit jaar moest doorgaan, weer bijna voorbij en daarmee ook het kweekseizoen. Van overal bereiken ons de meest bedroevende verslagen: onbevuchte of helemaal geen eieren, hoge sterfte bij de schaarse jongen en hanen die hun hennen afmaken omdat deze blijkbaar niet in broedstemming kwamen. Ook uit het Verenigd Koninkrijk en uit de United States is het goede nieuws schaars. Naar de oorzaken is het gissen. Het koude en natte weer in lente en voorzomer speelde zeker een rol, maar ook zal de conditie van onze vogels na het koude-offensief in februari wel niet optimaal geweest zijn. Het enige wat we kunnen doen is onze kweekstellen proberen te vervolledigen en vol optimisme hopen op betere tijden.

In deze derde nieuwsbrief verneem je meer over enkele lopende projecten, met ondermeer een stand van zaken in verband met de in het wild wellicht al uitgestorven Edwards-fazant. Ook nieuws over de activiteiten van onze focusgroepen die binnen de WPA-familie een steeds belangrijkere rol gaan spelen. Verder krijg je een verslag van het bezoek dat een 15-koppige WPA-delegatie aan Schotland bracht, dit op uitnodiging van WPA vice-chairman Keith Chalmers-Watson en zijn vrouw Kirsteen. Ook het relaas van de druk bijgewoonde bijeenkomst te Panningen in Nederlands Limburg bij ons medelid Peter Reinders mocht niet ontbreken.

Tenslotte willen we je er nog eens aan herinneren dat onze jaarlijkse fazantendag doorgaat op zaterdag 22 september in Vogelpark Avifauna te Alphen aan de Rijn. Vergeet niet tijdig in te schrijven. We krijgen een rondleiding voor en achter de schermen en we zullen dit jaar de lezingen om 16.00 u proberen te beëindigen, zodat iedereen nog ruimschoots de tijd heeft om het park vrij te bezoeken. Het spreekt vanzelf dat er ook weer meer dan voldoende gelegenheid zal zijn om elkaar de laatste nieuwsjes mede te delen en om gewoon gezellig samen te zijn. Hopelijk tot dan!

Nieuwsflitsen

De Edwards-fazant blijft ons speciaal zorgenkind.

Zoals in de vorige nieuwsbrief te lezen was is er door EAZA (de associatie van Europese zoo's), meer bepaald door de Galliformes TAG, een strategisch plan voor de redding van deze fazant voorgesteld. Ook de ECBG heeft zijn medewerking hieraan verleend en zal vooral de inbreng van de private kwekers in de nieuw te stichten ex-situ populatie coördineren. Voor het noodzakelijke DNA-onderzoek wordt het model dat we gebruikten voor de Tragopanen voorop gesteld. Er zijn reeds contacten gelegd met Biogenomics, maar over de concrete uitvoering en kosten en vooral de timing moet nog verder onderhandeld worden. Zeer belangrijk is ook het feit dat we dank zij Dang Gia Tung van Hanoi Zoo en de inzet van Ariel Jacken van WPA-Duitsland al over veerstalen beschikken van de enige nog levende wildvanghaan in Vietnam.

Ondertussen heeft ook de Galliformes Specialist Group van IUCN (SSC) zich in de zaak geëngageerd. Alain Hennache, die binnen deze groep verantwoordelijk is voor ex-situ conservatie, heeft zich bereid verklaard zo snel mogelijk een concreet voorstel op papier te zetten, wat de onderhandelingen en hopelijk ook de fondsenwerving zal bevorderen. Het is verheugend vast te stellen dat voor deze belangrijke zaak alle beschikbare krachten gebundeld worden.

Ook in vorig nummer kon je lezen dat het met de situatie van de Blyth-tragopan in beschermd milieu droevig gesteld is.

Des te meer verheugt het ons dan ook dat er vanuit de Sarahan Vallei in Himachal Pradesh – India goed nieuws komt. Alle negen paren Western Tragopan in het Sarahan-fokstation nabij Shimla, Himachal Pradesh, die getroffen werden door een ernstige bacteriële infectie, hebben zich niet alleen goed hersteld, maar hebben ook voor het eerst na een onderbreking van twee jaar weer voor nakomelingen gezorgd. Volgens de verantwoordelijke R. K. Sood, waren er begin juli zeven kuikens uitgebroed, ze waren toen al drie weken oud en ontwikkelden goed. Een moeilijk behandelbare vorm van E-coli infectie werd gediagnosticeerd in mei 2010 en drie Tragopanen overleefden dit niet. Om elke inspanning van de dieren te vermijden, werden de volières afgedekt gedurende twee jaar vanaf 16:00 uur tot 9:00 uur. Deze kunstmatige verduistering zorgde ervoor dat de dieren niet in broedstemming kwamen. De beschermende maatregelen werden dit jaar afgerond, en de dieren legden een totaal van 40 eieren in zes legfels, die aan de Tragopan-hennen zelf werden overgelaten. Uit één legsel kwamen 3 kuikens, en 2 kuikens uit telkens twee andere legfels. Drie hennen broedden op dat moment nog.

De adviezen van WPA via de ons bekende John Corder hebben zeker een belangrijke rol gespeeld bij dit succesverhaal.

Van uit Groot-Brittannië bereikt ons eindelijk goed nieuws in verband met de Borneo-Pauwfazanten. Na enkele sterfgevallen en onbevuchte of niet uitgekomen eieren zijn nu de eerste twee jongen een maand oud. Een derde jong is ondertussen ook uitgekomen en er zijn nog bevruchte eieren in de broedmachine. We duimen samen met onze Britse vrienden voor de toekomst.

Een Schotse driedaagse

Een vijfhoekige Benelux-delegatie vertrok op **donderdag 26 april** voor een bezoek aan Schotland.

Keith Chalmers-Watson, die ondervoorzitter is van WPA en een vaste vertegenwoordiger van WPA-UK binnen ECBG, had namelijk voorgesteld de ECBG-vergadering op zijn familiedomein in de Southern Highlands te laten doorgaan en dan aansluitend zijn collectie bij hem thuis in Fenton Barns te bezoeken. Het was immers de beurt aan WPA-UK om deze 14^{de}

bijeenkomst te organiseren en er werd voor gezorgd dat de deelnemers deze uitgave niet licht zouden vergeten.

Transfer van de luchthaven was voorzien en na enkele omzwervingen langs verschillende “loch’s” werd het einddoel bereikt: Ardtaraig Estate, een prachtig oud huis, gelegen aan de noordwestkust van Loch Striven.

Na de begroeting van gastheer en gastvrouw en de andere gasten, was er een vergadering voorzien met enkele lokale natuurbeheerders, in verband met de populatie Korhoenders

(“Black Grouse”) die op het domein leeft. Er werd besloten ’s anderendaags om 04.00 u in de vroege erop uit te trekken, om op enkele zogenaamde leks (zo noemt men de balts- of bolderplaatsen van korhoenders), baltsende hanen te gaan tellen. Dit vooruitzicht mocht echter de pret niet drukken en na een heerlijk avondmaal, compleet met “haggis”, werd nog geproefd van enkele uitgaven van het Schotse product bij uitstek: de Single Malt.

Het was nog donker als de dappersten onder ons **vrijdag** het huis verlieten om naar de overkant van Loch Striven te trekken en de korhoenders op te zoeken. Het was nog flink koud en de mist dreigde aan te vriezen, en blijkbaar vonden ook de korhanen het geen weer om hennen te lokken, want ze lieten zich niet zien. Wel hoorden we af en toe het typische geluid, zodat er toch een 4 à 5-tal hanen konden gelokaliseerd worden.

Na het ontbijt startte dan de ECBG-vergadering en daar waren zoveel belangrijke zaken te bespreken, ondermeer in verband met de Edwards-fazant, dat er tijdens de lunch verder werd gepraat. Het beknopte verslag van deze meeting verscheen al in onze vorige nieuwsbrief. Na de middag werd er dan een bezoek gebracht aan het domein met ondermeer een rondleiding in de zalmkwekerij. Daar worden

eieren van de Atlantische zalm in zoet water opgekweekt tot het zogenaamde smolt-stadium, dat is de zilvergekleurde jonge zalm die onder natuurlijke omstandigheden de zee opzoekt om daar verder te ontwikkelen en uit te groeien tot de grote vis die we kennen. Tegenwoordig groeien deze vissen in een soort kooien in zeewater verder op tot ze geschikt zijn voor de consumptie. De Ardtaraig-hatchery voorziet heel wat van die kwekerijen van jonge vissen. In het water van

Loch Striven, dat in open verbinding staat met de zee en dus ook getijden kent, worden ook grote hoeveelheden mosselen gekweekt aan een soort touwladders. De oogst (tot 100 ton per dag) is ondermeer voor de Belgische markt bestemd. In het noorden van het domein staan er een aantal windmolens en vanuit een stuwmeer hogerop wordt water naar een krachtcentrale aan het loch geleid, dit voor de

stroomvoorziening.

Het domein dat een oppervlakte van zo'n 65.000 Ha omvat (zonder het loch dat staatseigendom is), ligt rond het noordelijk gedeelte van Loch Striven en is verder één groot natuurpark, waar herten, reeën en veel verschillende soorten vogels in massa voorkomen, met uiteraard een enorme hoeveelheid (uitgezette) jachtfazanten. Ook raven en zelfs de arend zijn er aanwezig. Op het domein worden regelmatig grote jachtpartijen georganiseerd, wat moet helpen om het financieel leefbaar te houden.

Zaterdag werd Schotland van west naar oost doorkruist om van Ardtaraig naar Fenton Barns in East-Lothian te geraken. Gelukkig zorgde een veerboot ervoor dat we ons min of meer in rechte lijn konden verplaatsen. Keith woont daar midden in een groot landbouwgebied en gebruikt de voorouderlijke boerderij nu voor zijn enorme collectie hoenderachtigen en voor de opfok van jachtfazanten. We hadden ongeveer de hele namiddag nodig om alle volières te

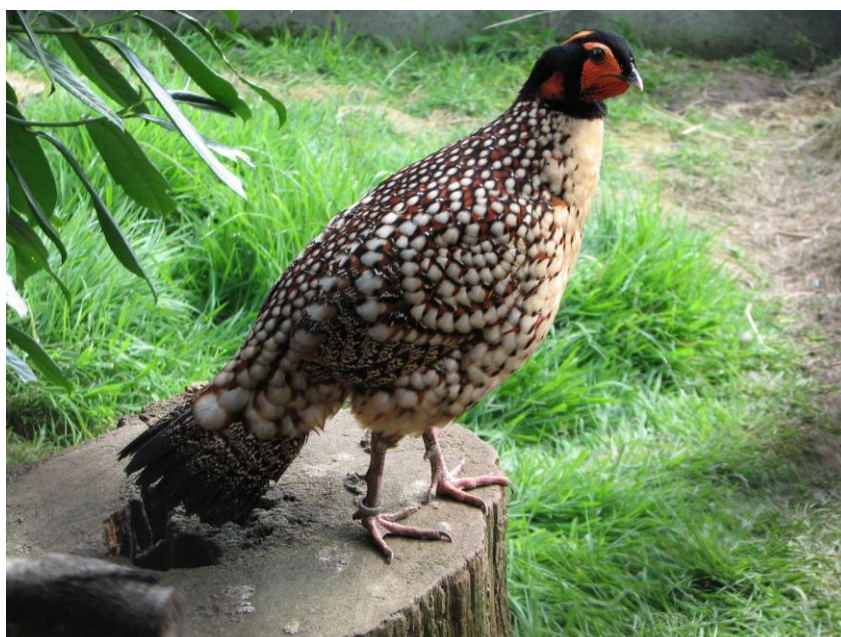
bezoeken en alle fazanten, ruigpoothoenders, hokko's, frankolijnen en kwartels te bewonderen.

Zondag was het jammer genoeg stilaan tijd om te vertrekken. In de voormiddag bezochten we nog met ons vijven een nabijgelegen goed bewaarde burchtruïne met een unieke duiventoren en de langste bloemenborder ter wereld.

Terwijl we samen met Keith nog een laatste drankje genoten in de nabijgelegen pub “The Castle Inn”, vooraleer we naar de luchthaven zouden vertrekken, kregen we nog een extraatje! Iemand van het groepje mensen dat aan het tafeltje naast ons zaten, bleek niemand minder dan Nicole Kidman te zijn, die voor een filmopname in Schotland was.

Op bezoek bij Peter Reinders op zaterdag 19 mei 2012.

Zoals elders in deze nieuwsbrief al werd besproken, koppelde de kamhoenderwerkgroep zijn

voorjaarsvergadering aan een hokbezoek bij een van onze trouwste leden: Peter Reinders te Panningen in Nederlands Limburg. Peter is actief lid van drie werkgroepen: de werkgroep Edelfazanten, Kraagfazanten en de Kamhoenderwerkgroep en bezit een ruime collectie vogels.

WPA-Duitsland had haar leden oproepen voor hun "Treffen West" en zoals altijd werd daar in groten getale gevolg aan gegeven. Onze Duitse burenschijnen minder problemen te hebben

met het afleggen van afstanden dan onze eigen leden, met uitzondering dan van onze medeleden uit Friesland, die ook steeds op het appel zijn.

Vanaf 10:00 u 's morgens was iedereen welkom en tegen de middag had zich dan ook al een uitgebreid gezelschap van zo'n 60 deelnemers verzameld.

Fazantenliefhebbers uit Zwitserland, Oostenrijk en Duitsland, van noord tot zuid, evenals een delegatie uit de Benelux konden genieten van de schitterende organisatie. Ook spijs en drank waren in overvloed voorzien.

Uiteraard ging de voornaamste belangstelling uit naar de vogels. Vooral de talrijke ondersoorten van de “gewone” fazant of Edelfazant (*Phasianus colchicus*) werden uitgebreid bewonderd en besproken. Ook Rode Kamhoenders, zowel de vorm met witte als die met rode oorschijven, en sonnerat-hoenders waren aanwezig evenals goudfazanten van het 5000-project en enkele parelhoenders. Naast fazanten houdt Peter er ook nog een uitgebreide collectie tortelduiven op na, met een hele reeks variëteiten.

Na de middag vond zoals gezegd een gemeenschappelijke vergadering plaats van de in kamhoenders geïnteresseerde leden uit verschillende landen. Andere liefhebbers konden bij pot en pint het lopende broedseizoen bespreken.

Om de dag af te sluiten was er bovendien nog een gezellige barbecue voorzien, zodat niemand met honger of dorst het gastvrije Panningen hoefde te verlaten.

Nieuws van de werkgroepen

Op 19 mei kwam de **kamhoenderwerkgroep** samen bij ons medelid Peter Reinders te Panningen (Nederlands Limburg). Op dezelfde dag vond daar ook het “Treffen West” van WPA-Duitsland plaats. Zoals je verder in dit nummer kunt lezen was de opkomst daar erg groot. Naast onze eigen leden waren er ook een aantal Oostenrijkse, Zwitserse en een hele groep Duitse WPA-mensen aanwezig.

De vergadering van de Kamhoenderwerkgroep (EJFG) gebeurde samen met een belangrijk aantal kamhoenderliefhebbers uit het Duitse taalgebied. Dit was vooral interessant omdat sinds kort een aantal leden van WPA-Duitsland de bedoeling opgevat hadden opnieuw een kamhoenderwerkgroep op te starten die onder de vleugels van de EJFG willen meewerken aan de studie en het in stand houden van deze interessante vogels. Door het wegvallen van de betreunde Dieter Arnolds waren de kontakten met de Duitse liefhebbers immers verwaterd. Jaak Janssen gaf vervolgens een update van de inventaris van dieren binnen de groep, en toonde fotografisch materiaal en andere gegevens die hij via het internet kon verzamelen om ze vervolgens op Google Earth te lokaliseren. Voor de Duitstalige aanwezigen was dit een nieuw gegeven en ze waren onder de indruk van de mogelijkheden die deze methode biedt. De Focusgroep beschikt ook over een enorme hoeveelheid fotomateriaal afkomstig van de verschillende musea die door de werkgroep bezocht werden. Er is ondertussen een middel gevonden om dit omvangrijke archief te digitaliseren, zodat het toegankelijk wordt voor iedereen die er gebruik van wenst te maken.

In Oostenrijk beschikt men momenteel over *G.g.spadiceus* dank zij een import van eieren uit Thailand. Een aantal eieren van de nafok werden ter beschikking gesteld van de werkgroep. Dit biedt zeker perspectieven voor de toekomst. Er werd afgesproken dat deze dieren en hun nafok in ieder geval binnen de groep moeten blijven.

Er werd overeengekomen dat Karsten Wend zal optreden als coördinator voor het Duitstalige gebied, terwijl Jaak Janssen zich bereid verklaarde hetzelfde te doen voor de Benelux.

De algemene coördinatie van de EJFG blijft bij Ludo Pinceel, die de groep tevens vertegenwoordigt bij Aviornis International en WPA.

De werkgroep **Tragopanen** vergaderde op 6 juli ten huize van Ivan Roels in Blaasveld. De resultaten tot nu toe, werden besproken even als het verloop van de derde fase. Een eerste reeks van 48 stalen zou al zo goed als ingevuld zijn, zodat eventueel het aantal tot 96 zal uitgebreid worden. Het feit dat er ook belangstelling is vanuit Groot-Brittannië, Frankrijk en vooral uit het Duitstalige gebied kan ons alleen maar optimistisch stemmen. Ook verschillende zoo's drukten de wens uit hun dieren te laten onderzoeken. Op het einde van de zomer zullen er normaal voldoende stalen verzameld zijn om de derde fase concreet te starten. Dit zou ons moeten toelaten volgend kweekseizoen met soortzuivere koppels aan de slag te gaan om zo de fundamenten te leggen voor een stamboekpopulatie van de drie betrokken soorten. Geïnteresseerden nemen contact op met [<willy.tieleman@skynet.be>](mailto:willy.tieleman@skynet.be).

Dank zij de medewerking van Kurt Landig is de werkgroep **Kraagfazanten** er eindelijk in geslaagd een aantal broedeieren uit de USA te bekomen. Jammer genoeg moet er nog aan de transportmanier gesleuteld worden, aangezien een belangrijk aantal eieren dooreengeschied bleken en dus onbruikbaar geworden waren. Als de wel uitgekomen jongen van de goudfazanten volwassen worden, kunnen ze een belangrijke genetische input in onze 5000-populatie vertegenwoordigen, aangezien ze van andere bloedlijnen dan de onze afkomstig zijn. Het succes met de Lady Amherst-eieren was bedroevend: slecht één jong overleefde. Voor deze soort is alle hoop dus ingesteld op volgend jaar.

De focusgroep voor de **groene pauw** heeft een nieuwe website [www.wpadeutschland.de/WPA Zuchtbücher, Fokusgruppen, Interessengruppen/Fokusgruppen/Ährenträgerpfauen](http://www.wpadeutschland.de/WPA_Zuchtbücher_Fokusgruppen_Interessengruppen/Fokusgruppen/Ährenträgerpfauen). De website is gedeeltelijk tweetalig (Duits/Engels) en wordt voortdurend bijgewerkt. De groep heeft ongeveer 25 leden in Finland, Nederland, België, Oostenrijk, Frankrijk en Duitsland. Fokresultaten waren eerder laag in 2010, maar veel beter in 2011, in het bijzonder met *Pavo muticus muticus*.

De werkgroep **edelfazanten** heeft nu al ongeveer 35 leden in Oostenrijk, Zwitserland, Nederland, Frankrijk, VS en Duitsland en komt 5-6 keer per jaar bijeen. De website www.edelfocusgruppe.de.vu is bijgewerkt door Siro Serena. Door regelmatige uitwisseling van bloedlijnen, ook tussen de Verenigde Staten en Europa, tracht men inteelt te vermijden. De groep heeft ook verschillende contactpersonen bij in-situ projecten voor edelfazanten in de landen van herkomst.

Samenvattend is het verheugend vast te stellen dat deze zogenaamde focusgroepen steeds meer internationaal gaan samenwerken.

Lidmaatschap 2012

Voor wie dit nog niet gedaan heeft, is het weer hoog tijd om je lidmaatschap te vernieuwen door een storting of overschrijving te doen op één van volgende rekeningnummers:

Voor Nederland

1093646 ING-bank

IBAN NL62INGB0001093646

WORLD PHEASANT ASSOCIATION NEDERLAND-BELGIE

Voor België

001-2561446-43 Fortisbank

FORTIS IBAN BE66 0012 5614 4643

W.P.A. NEDERLAND-BELGIE

De bijdrage voor:

gewoon lidmaatschap : 27 Euro Lid-begunstiger (fellow member) : 50 Euro

Conservation-lid : 115 Euro

Agenda

- 7–9 Sept 2012: Jahreshauptversammlung der WPA-Deutschland in Sanitz Rostock
- 22 Sept. 2012: Fazantendag WPA-Benelux Avifauna (Alphen ad Rijn)
- 28-30 Sept. 2012: WPA-Convention in Tring, England
- 5 Oct. 2012: 15th ECBG-meeting organised by WPA-France: Doué la Fontaine
- 6-7 Oct. 2012: Assemblée générale et journée de formation de WPA-France
- 10-14 Oct. 2012 China Association of Zoological Gardens Pheasant Workshop in Chengdu Zoo
- 23 (?) maart 2013 : jaarvergadering WPA-Benelux
- 10-20 april 2013 : 16th ECBG-meeting organised by WPA-Duitsland en Regional Treffen Nord in Walsrode

Welkom aan nieuwe leden

Buyl Marc

Lommel (België)

Even Frits

Havelte (Nederland)

Huysmans Guy

Kasterlee (België)

WPA-Benelux nodigt u uit op haar
Fazantendag 22 september 2012 in Vogelpark Avifauna
te Alphen aan den Rijn

programma

- 9h00 onthaal
- 10h30 aanvang rondleiding
- 12h00 lunch
- 13h00 aanvang lezingen
 - ✓ Joost Lammers (curator Avifauna)
 - ✓ Ludo Pinceel : reddingsplan voor de Edwardsfazant
- 14h30 koffiepauze
 - ✓ Ariel Jacken over zijn werk in zuidoost Azië
- 16h00 einde
- vrije rondgang tot 18H

Tussenkomsdagprogramma

30 € leden en 35 € niet leden

Avondprogramma

Voor de liefhebbers is er een diner en een gezellig samenzijn voorzien.
Een 3-gangenmenu met keuze mogelijkheden en drank tijdens de maaltijd inbegrepen voor 30 €

Te storten op rekeningnummer :
Nederland : 1093646 ING-bank
IBAN NL62INGB0001093646
België : 001-2561446-43 Fortisbank
IBAN BE66 0012 5614 4646

Inschrijving is verplicht

voor 14 september 2012.

Tel (00)32 14 378676

Email: paulo.raeymaekers@skynet.be

